

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ**

Ο Μ Ι Λ Ι Α

ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

ΕΠΙ ΤΗ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΙΚΟΝΟΣ

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΣΤΗ ΜΑΡΩΝΕΙΑ

(04 Ιουλίου 2023)

Ἐμπληρὲς εὐγνωμοσύνης εἶναι ἡ ψυχὴ μας κάθε φορά που ἀξιωνόμαστε νὰ ὑποδεχθοῦμε στὴ Μητρόπολή μας σεβάσματα τῆς πίστεως μας, ποὺ συγκαταβάσει θεῖα ἔρχονται νὰ ἐπιδαψιλεύσουν εὐλογία καὶ χάρη. Ἡ σημερινὴ ὁμῶς ἔλευση τῆς εἰκόνας τοῦ Ἀγίου Χαραλάμπους εἶναι ἓνα ἀπρόσμενα ἀκριβὸν δῶρο, μὲ βαθὺν συμβολισμό καὶ δυνατὸ ἀντίκτυπο στὶς ψυχὰς ὅλων. Ἐπιστρέφει σήμερα ὕστερα ἀπὸ 110 χρόνια ἀπουσίας ἓνα ἱερὸν κειμήλιον τῶν Μαρωνιτῶν. Ἐπαναπατρίζεται ἡ ἐφέστια εἰκόνα τοῦ προστάτη ἁγίου τους, που τοὺς συνόδευσεν στὶς ἱστορικὰς περιπέτειες καὶ ἦταν πάντα παρὼν στὴ βιοτὴ τους.

Εἶναι, ἄλλωστε, πατροπαράδοτη ἡ εὐλάβεια τῶν Μαρωνιτῶν πρὸς τὸν Ἅγιο Χαράλαμπο, καθὼς οἱ πρόγονοὶ τους ἤδη στὰ 1866 ἔχτισαν τὸ ἀπέριττο ἐκκλησιάκι πρὸς τιμὴν του καὶ ἔδωσαν τὸ ὄνομά του στὸν οἰκισμό καὶ στό πανάρχαιο τοῦτο λιμάνι. Κι ἐκεῖνος ἔγινε ἀπὸ τότε ὑπερασπιστὴς τῆς ζωῆς τους, φρουρὸς τοῦ τόπου τους, βιγλάτορας τοῦ θρακικοῦ πελάγους.

Τὰ χρόνια που ἀκολούθησαν ἦταν κρίσιμα καὶ οἱ θύελλες τῆς ἱστορίας δέν ἄργησαν νὰ ταράξουν τὴ γαλήνη τῆς περιοχῆς. Ἐνῶ εἶχαν λήξει οἱ βαλκανικοὶ πόλεμοι καὶ ὅλα ἔδειχναν ὅτι ἡ Δυτικὴ Θράκη εἶχε ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὴν κυριαρχία τῶν Βουλγάρων, μὲ τὴ Συνθήκη τοῦ Βουκουρεστίου τὸν Ἰούλιο τοῦ 1913 οἱ Μεγάλες Δυνάμεις τὴν παραχωροῦν καὶ πάλι στὴ Βουλγαρία.

Οἱ κάτοικοι ἀρχίζουν νὰ ἐγκαταλείπουν κατὰ χιλιάδες τίς ἐστίες τους. Ἦταν μία ὀδυνηρὴ ἔξοδος που ἐντυπώθηκε βαθιὰ στὴ συλλογικὴ μνήμη τῶν Θρακιωτῶν. «Τοιοῦτος ἐξεργράγη διωγμός, ὥστε νὰ μὴ μείνωσιν ἐν μὲν Γκιουμουλτζίνῃ περισσότεροι τῶν τεσσαράκοντα Ἑλλήνων, ἀναχωρούντων καὶ τούτων ὁσονούπω, μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν λογαριασμῶν καὶ περιουσιῶν, ἐν δὲ Μαρωνείᾳ, Μάκρῃ καὶ Χαρκᾷ σχεδὸν οὐδεῖς», πληροφοροῦμαστε ἀπὸ ἐκκλησιαστικὸ ἔντυπο τῆς ἐποχῆς.

Ἡ βιασύνη που ἔδειξαν οἱ Μαρωνίτες στό φευγιὸ τους ἦταν ἀπόλυτα δικαιολογημένη. «Ἦξεραν πως, ἂν οἱ Βούλγαροι ξεκινοῦσαν μία ἐθνοκάθαρση στὴ Θράκη», ὅπως σημειώνουν οἱ ἱστορικοί, «θὰ

ἄρχιζαν πρῶτα ἀπὸ τὴν Μαρώνεια, που ἀποτελοῦσε μέρος τοῦ ὀνείρου τους γιὰ ἔξοδο πρὸς τὴν θάλασσα». Μὲ αὐτὰ ἀκριβῶς τὰ γεγονότα συνδέεται ἡ ἀπομάκρυνση τῆς ἐφεστίας εἰκόνας.

Ἦταν 6 Αὐγούστου τοῦ 1913.

Τὸ θρυλικὸ θωρηκτὸ «Ἀβέρωφ», ἓνα ἀπὸ τὰ τέσσερα θωρηκτὰ στὸν στόλο τοῦ Αἰγαίου, βρίσκεται ἀγκυροβολημένο στὰ θρακικὰ νερά. Οἱ Μαρωνίτες, ὄντας εὐποροὶ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, εἶχαν συνεισφέρει γενναιόδωρα γιὰ τὴν ἀγορὰ του. Καὶ τώρα ὁ κυβερνήτης ἀνταποδίδει τὴν εὐεργεσία: θεωρεῖ ὑποχρέωσή του νὰ πλεύσει πρὸς τὰ ἀνοιχτὰ τῆς Μαρώνειας καὶ μὲ βάρκες νὰ ἐπιβιβάσει τοὺς κατοίκους, γιὰ νὰ τοὺς σώσει ἀπὸ τὸν βουλγαρικὸ στρατό.

Εἶναι πικρὸ τὸ ταξίδι τῆς προσφυγιάς κι ἀβέβαιο τὸ μέλλον τους. Γι' αὐτὸ δὲν φεύγουν χωρὶς νὰ πάρουν μαζὶ τους τὸν ἅγιό τους. Μεταφέρουν εὐλαβικὰ τὴν παλαιὰ κέδρινη εἰκόνα του καὶ ἐπιβιβάζονται στὸ θωρηκτό.

Πρὶν τὴν ἀναχώρηση, μία σειρὰ ἀπὸ θαυμαστὰ γεγονότα ἐνίσχυσε τὴν πίστη τῶν κατατρεγμένων Μαρωνιτῶν καὶ τόνωσε τὸ ἠθικὸ τους, σύμφωνα μὲ διηγήσεις που μᾶς ἔχουν παραδοθεῖ. Ὅταν ὁ ἱερέας τοῦ πλοίου πῆγε νὰ προσευχηθεῖ στὸν ἅγιο, διαπίστωσε ὅτι ἡ εἰκόνα ἔλειπε. Ὁ κυβερνήτης συγκέντρωσε στὸ κατάστρωμα ἐπιβάτες καὶ ναῦτες καὶ παρακάλεσε, ἂν κάποιος ἔχει πάρει τὴν εἰκόνα, νὰ τὸ ὁμολογήσει. Ὅμως κανεὶς τους δὲν τὴν εἶχε πάρει. Κάτι ἄλλο εἶχε

συμβεῖ. Ὁ ἱερέας θεία ἐπινεύσει ἐπέστρεψε στήν ἐκκλησίᾳ καί, ὦ τοῦ θαύματος, εἶδε τήν εἰκόνα στή θέση της !

Τήν μετέφερε μέ συγκίνηση καί πάλι στό πλοῖο. Τò ἴδιο ἐπαναλήφθηκε καί τήν ἐπόμενη μέρα, καί ἔτσι ξαναγύρισε μέ συνοδεία ναυτῶν στό ναῦδριο, γιά νά βεβαιωθοῦν ὅλοι γιά τò θαῦμα. Πράγματι, βρήκαν τήν εἰκόνα καί πάλι στή θέση της! Προσευχήθηκε συντετριμμένος, ἔβαλε μετάνοια καί ἄπλωσε τὰ χέρια του σεβαστικά πρὸς τήν εἰκόνα. Ἐκείνη τή στιγμή ἦρθε ἡ ἀπάντηση ἐξ οὐρανοῦ μέ ἕναν τρομερὸ θόρυβο, σὰν νά γκρεμιζόταν ἡ σκεπή τῆς ἐκκλησίας. Ἦταν πλέον φανερό ὅτι ὁ Ἅγιος Χαράλαμπος θὰ ἔφευγε, ἀλλὰ δὲ θὰ ἐγκατέλειπε τοὺς Μαρωνίτες καί τή Μαρώνια.

Ὁ ἀπόπλους τοῦ θωρηκτοῦ εἶχε πλέον τὴν εὐλογία τοῦ ἁγίου καί οἱ ψυχὲς τῶν ἐπιβαινόντων εἶχαν δεχτεῖ τὴν θεία παρηγορία. Ἴσως νά ἄρχισαν νά τρέφουν ἀπὸ ἐκείνη κιόλας τή στιγμή τή γλυκιά ἐλπίδα ὅτι θὰ ἐπιστρέψουν γρήγορα στήν πατρίδα τους, ὅπως ἄλλωστε καί συνέβη σὲ μεγάλο βαθμό, ὅπως μᾶς πληροφοροῦν οἱ μαρτυρίες τῶν ἀπογόνων τους.

Κατὰ τὴν πορεία τοῦ πλοίου κάποιοι ἀποβιβάστηκαν στή Θάσο καί τὴν Καβάλα καί ἄλλοι στόν Βόλο, πού ἀνῆκε στό ἐλεύθερο ἐλληνικὸ κράτος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Λέγεται πὺς οἱ τελευταῖοι, αὐτοὶ που ἔφθασαν ἐν τέλει στόν Πειραιᾶ, πάνω στή στεναχώρια τους ξέχασαν τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου στό πλοῖο. Ὁ εὐσεβὴς κυβερνήτης ὅμως

τὴν πῆρε καὶ τὴν παρέδωσε σὲ ναὸ τοῦ Πειραιᾶ, ἐκπληρώνοντας τὸ χρέος του στό ἀκέραιο.

Οἱ Μαρωνῖτες στήν καινούρια τους πατρίδα ἔχουν «καταφυγή, σκέπη καὶ ἀγαλλίαμα» τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου τους. Ἡ τιμὴ στό πρόσωπό του συνεχίζει νὰ εἶναι βίωμά τους, ὄχι ὡς ἐθιμοτυπία, νοσταλγικὴ περιπλάνηση ἢ συναισθηματικὴ ἐκτόνωση, ἀλλὰ ὡς ὑπαρξιακὴ ἀνάγκη καὶ προσωπικὴ σχέση μὲ τὸν ἅγιο. Κι ἔτσι ὁ λυγμὸς τους ἔγινε σιγά-σιγὰ θέληση γιὰ ζωὴ καὶ ὁ θρῆνος τους λαχτάρα γιὰ δημιουργία.

Τὰ χρόνια κύλησαν. Οἱ καιροὶ ἄλλαξαν. Κι ἂν τότε οἱ βοριάδες μιᾶς ἐθνικῆς συμφορᾶς ἔσπρωξαν τὴ θαυματουργὴ εἰκόνα σὲ μία θαλασσινὴ περιπέτεια, σήμερα, 110 χρόνια μετὰ, οὐριοὶ ἄνεμοι τὴν ταξίδεψαν καὶ πάλι στά αἰγαιοπελαγίτικα νερὰ καὶ τὴν ἔφεραν ἀπαλὰ στό ὄμορφο τοῦτο ἀκρογιάλι τοῦ Θρακικοῦ Πελάγους.

Αγάλλονται οἱ ψυχὲς τῶν ἀπελθόντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν μας. Εὐφραίνονται οἱ καρδιὲς ὅλων ἡμῶν που κληθήκαμε στό πνευματικὸ αὐτὸ πανήγυρι. Δοξολογικοὺς ὕμνους, εὐχαριστιακὲς προσευχὲς καὶ κρυφὲς ἱκεσίες ἀναπέμπει ὁ καθένας μυστικὰ στόν δωρεοδότῃ Κύριο.

Καὶ σίγουρα κατακλυζόμαστε ἀπὸ αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης γιὰ τὴν μεγαλόδωρη ἀγάπη ὅσων μόχθησαν γιὰ τὴν εὐλογημένη αὐτὴ ἐπιστροφή.

Ἰδιαίτερος τούτη τὴν στιγμή ὀφείλω νὰ ἐκφράσω, ἐκ μέρους ὅλων ὑμῶν, τὶς εὐλικρινεῖς εὐχαριστίες καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη μου πρὸς τὸν κομιστὴ τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας, τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πειραιῶς κ. Σεραφεῖμ, ὁ ὁποῖος ἀπεδέχθη ὀλοθύμως τὴν παράκλησή μας καὶ μὲ προσωπικὲς τοῦ ἐνέργειες ἀνευρέθη ἡ Ἱερὰ Εἰκὼν καὶ σήμερα εἶναι ἀνάμεσά μας. Σεβασμιώτατε Ἄγιε Πειραιῶς Σᾶς εὐχαριστοῦμε ἀπὸ καρδιᾶς καὶ εὐχόμαστε ὁ Ἅγιος Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου Ἱερομάρτυρος Χαραλάμπους, νὰ σκέπη τὴν Ὑμετέρα Σεβασμιότητα καὶ νὰ Σᾶς χαρίζη ἔτη πολλά, εὐλογημένα, πνευματοφόρα, πρὸς ἀπρόσκοπτον συνέχισιν τῆς τετιμημένης Ἀρχιερατικῆς Διακονίας Σας.

Εἶναι ὅμως, θαρρῶ, ἀναγκαῖο νὰ στοχαστοῦμε γιὰ λίγο τὰ σημεῖα καὶ τὰ σημαινόμενα, καὶ νὰ κατανοήσουμε τὸ βαθύτερο νόημα αὐτοῦ τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ.

Βρίσκεται ἀνάμεσά μας ὁ «Στῦλος ὁ ἀκλόνητος τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ», κατὰ τὸν ὕμνογράφο, ὁ «Λύχνος ὁ αἰέφωτος τῆς οἰκουμένης» που «ἔλαμψε διὰ τοῦ μαρτυρίου» του καὶ τώρα ἔχει τὴν παρρησία νὰ πρεσβεύει γιὰ ὅλους ὅσους τὸν ἐπικαλοῦνται.

Εἶναι πρόθυμος:

Ν' ἀκούσει τοὺς στεναγμοὺς μας.

Ν' ἀφουγκραστεῖ τὶς ἀγωνίες καὶ τὰ ἄγχη μας.

Νὰ στεγνώσει τὰ δάκρυά μας.

Νά σταθεῖ ἀρωγὸς στὶς σημερινὲς δύσκολες συγκυρίες.

Νά περιφρουρήσει μὲ τὰ ἅγια περπατήματά του τὴ θρακικὴ γῆ.

Νά πληρώσει χαρὰς τὰ πάντα, ὁ Ἅγιος Χαραλάμπης, ὥστε νά λάμπει ἀπὸ χαρὰ τὸ τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα.

Ἐπαναπατριζεταί, γιὰ νά μᾶς ἀπευθύνει κάλεσμα γιὰ τὸν δικὸν μας ἑπαναπατρισμό, γιατί εἶναι ἀλήθεια πως:

Ξενιτεύτηκαν οἱ ψυχές μας, μαγεμένες ἀπὸ τὰ μάταια καὶ τερπνὰ τοῦ παρόντος κόσμου.

Ξεστρατίσαμε ἀπὸ τὰ φωτεινὰ μονοπάτια τῆς πίστεως μὲ τὰ ζαλισμένα καὶ παραπαίοντα βήματά μας καὶ

Χαθήκαμε σὲ σκοτάδια ἀμφιβολίας καὶ πλάνης.

Ἔρχεται, λοιπόν, ὡς μάρτυρας τῆς Ἀναστάσεως προτείνοντάς μας ζωὴ προσευχῆς, ἀρετῆς καὶ ἀγιότητος. Μία ζωὴ ἀναστάσιμη.

Ἐπιστρέφει, τέλος, γιὰ νά μᾶς προσφέρει ἓνα μάθημα αὐτογνωσίας. Νά μᾶς ὑπενθυμίσει πως τὰ ἰδανικά τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδας παρέμειναν ἀξεδιάλυτα ἐνωμένα, προσδιόρισαν τὴν ἰδιοσυστασία μας καὶ καθόρισαν τὴν ταυτότητά μας.

Αὐτὴ ἡ παρακαταθήκη εἶναι ἡ ἀποκλειστικὴ προϋπόθεση γιὰ τὴν ἀτομικὴ καὶ συλλογικὴ προκοπὴ μας. Ἄς τὴν διαφυλάξουμε, γιὰ

νά μπορούμε νά ἐλπίζουμε στήν προσωπική καί ἐθνική μας
Ανάσταση.